

Valtiosihteeri Risto Artjoelle

EHDOTUS LOHENKALASTUKSEN SOPEUTTAMISOHJELMAKSI VUOSILLE 2013-2017

Tausta

Suomalaista lohipolitiikkaa on leimannut viimeksi kuluneiden vuosikymmenten aikana päämäärättömyys ja yhteisen tahtotilan puuttuminen. Jatkuvasti muuttuvat säädökset vaikeuttavat eri elinkeinoharjoittajien toiminnan suunnittelua ja aiheuttavat jatkuvaa turhaa vastakkainasettelua, joka on syönyt valtavasti aikaa, energiaa ja resursseja lohiasian kaikilta eri osapuolilta.

Edellä esitetyn perusteella allekirjoittaneet tahot ovat päätyneet esittämään lohenkalastuksen sopeuttamisohjelman aloittamista, joka paaluttaa peruseriaatteet maamme lohikantojen hoidolle ja hyödyntämiselle tulevaisuudessa.

Tavoitetila

Suomen jokien lohikanta elpyy niin, että se mahdollistaa virkistyskalastuksen ja matkailuelinkeinon suotuisan kehittymisen maamme lohijoissa. Lohi rikastuttaa jälleen jokivartista kulttuuria.

Lohen kalastus rannikolla sopeutetaan sellaisiin mittoihin, että edellä mainittu tavoite ei vaarannu, mutta perinteisen pienimuotoisen rannikkokalastuksen harjoittamiseen jätetään kohtuullinen mahdollisuus. Lohen kalastuksessa siirrytään viiden vuoden sisällä kalastajakohtaisiin kiintiöihin.

Markkinoille päätyvä merilohi on kaikki lisenssin omaavien ammattikalastajien kalastamaa ja kalan jäljitettävyyys säilyy läpi koko markkinaketjun. Tämä mahdollistaa myös järjestää lohenkalastuksen niin, että lohisaaliista saadaan nykyistä parempi hinta ja kalastusyritysten tulos paranee.

Toimenpiteet

Kohta 1. Suomi luopuu yksipuolisella päätöksellä pysyvästi lohen avomerikalastuksesta ja ryhtyy aktiivisesti ajamaan avomerikalastuskieltoa koko Itämeren alueelle

Toimenpiteen perustelut: Ajosiiimakalastus on huonoin yksittäinen tapa lohikannan hyödyntämiseen. Kalastus on täysin kohdentamatonta sekakantakalastusta, joka kohdistuu keskenkasvuisiin ja myös alamittaisiin yksilöihin. Avomerikalastus on taloudellisesti heikosti

kannattavaa verrattuna rannikkokalastukseen. Lohikiintiöiden pienentyessä ajosiimapyynti käyttää sitä harjoittavien kalastajien lukumäärään suhteutettuna kohtuuttoman suuren osan Suomen pienenevästä lohikiintiöstä.

Kohta 2. Suomi maksaa EKTR -varoista luopumiskorvauksen vapaaehtoisesti lohien kalastuksesta pysyvästi luopuville kalastajille.

Toimenpiteen perustelut: Lohikiintiöiden pienentyessä on tarpeen turvata lohienkalastusta harjoittavien kalastajien mahdollisuus kannattavaan kalastukseen. Viimeisten vuosien rannikkokalastuksen säätely ja hyljeongelman pahentuminen on tehnyt monen ammattikalastajan kalastuksesta heikosti kannattavaa, mutta toisaalta kalastukseen tehdyt investoinnit ovat pakottaneet jatkamaan kalastusta. Vapaaehtoinen luopumismahdollisuus mahdollistaa ikääntyvien kalastajien siirtymisen eläkkeelle ja toisaalta jättää jäljelle jääville kalastajille paremmat mahdollisuudet ammatin harjoittamiseen, kuitenkin vaarantamatta lohikantojen suotuisaa kehitystä.

Kohta 3. Lohien kaupallinen kalastus luvanvaraiseksi ja pyyntiponnistuksen jäädyttäminen luopumiskorvausten jälkeiselle tasolle.

Toimenpiteet perustelut: Maksettavan luopumiskorvauksen voi arvioida leikkaavaan lohien rannikkokalastuksesta 30-50 %. Jäljelle jääneille kalastajille myönnetään lisenssi harjoittaa lohien kalastusta, mutta kuitenkin niin, että lisenssi ei ole kalastajan omaisuutta, vaan siirtyy uudelle kalastajalle hakumenettelyn perusteella entisen yrittäjän lopettaessa lohien kalastuksen harjoittamisen. Lupaun liittyy myös velvoite lohisaaliin merkitsemiseen. Valvontaan sekä merellä että joella osoitetaan riittävät resurssit. Lohelle määritetään euromääräinen arvo, jonka rikkomukseen syyllistynyt joutuu muiden sanktioiden lisäksi maksamaan. Toimenpiteen avulla turvataan lohien nousu pohjoisen jokiin, pienenevän kiintiön riittävyys ja valmistellaan siirtymistä kohti kalastajakohtaisia lohikiintiöitä.

Kohta 4. Pohjanlahden lohikiintiö jaetaan ELY-keskusten toimialueiden rajojen mukaan pienempiin osakiintiöihin

Toimenpiteen perustelut: Pienenevä lohikiintiö tuo mukanaan riskin, että lohisaaliin jakautumisessa eri rannikon osien välillä on suuria vuosittaisia vaihteluja ja ääritapauksessa Pohjanlahden pohjoisosat voivat jäädä kokonaan ilman mahdollisuutta lohienkalastukseen. Toimenpide myös valmistelee siirtymistä kalastajakohtaisiin kiintiöihin. Toimenpide turvaa rannikkokalastajille kohtuullisen saalistason ja toisaalta estää rannikkokalastuksen hallitsemattoman voimistumisen, joka puolestaan lohikantojen kehittyessä suotuisasti mahdollistaa jokeen nousun entistä suuremmalle osalle Pohjanlahdella vaeltavasta lohikannasta.

Kohta 5. Lohikiintiön kansallinen käyttö sidotaan jokikohtaisten lohikantojen tilaan

Toimenpiteen perustelut: Suomi säätelee tarvittaessa kansallisin päätöksin oman lohikiintiönsä käyttöastetta niin, että kiintiön käyttöaste sidotaan suoraan jokiin nousevan lohen määrään. Yksinkertaisimmillaan tämä tapahtuu siten, että kun edellä esitettyjen toimenpiteiden ja Itämeren pienennetyn kalastuskiintiön vaikutus lohikantoihin on tullut esille, niin sovitaan minimitaso Tornionjokeen ja Simojokeen nousevalle lohikannalle, ja sen alitukset sovitulla tarkastelujaksolla johtavat suoraan kansallisen kiintiön käyttöasteen pienentämiseen. Yhdessä joesta saatavan tutkimustiedon, nousseiden lohien runsauden, smolttien ja jokipoikasten määrän kanssa nämä kolme parametria turvaavat jokikohtaisten lohikantojen suotuisan kehityksen ja joen virkistyskalastusmahdollisuuksien hallitun kehittämisen.

Helsingissä 8.12.2011

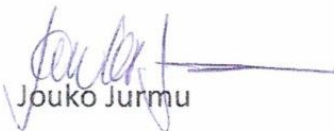
Perämeren Kalatalousyhteisöjen Liitto ry

Jyrki Oikarinen

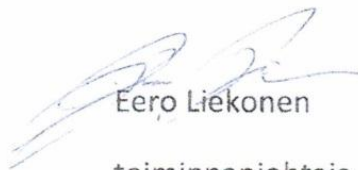
toiminnanjohtaja

ProAgria Lappi ry/ Lapin Kalatalouskeskus

Jouko Jurmu

puheenjohtaja

Eero Liekonen

toiminnanjohtaja

Tornio-Muoniojoki Seura ry

Kalervo Aska

puheenjohtaja